

Ο ΓΑΜΟΣ

Ο γάμος, για την ορθόδοξη Εκκλησία, είναι ένα μυστήριο, που σκοπό έχει την ένωση του άνδρα και της γυναίκας και την ευλογία του Θεού. Μέσα από το μυστήριο του γάμου δύο άνθρωποι δημιουργούν μια κοινωνία αγάπης. Για το λόγο αυτό πολλοί πατέρες της Εκκλησίας μας, εξαιρώντας την ιδιαίτερη σημασία του γάμου, παρομοιάζουν αυτή την κοινωνία αγάπης του γάμου με την κοινωνία αγάπης των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος. Δηλαδή τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, ο Πατέρας, ο Υιός και το άγιο Πνεύμα που αποτελούν τον Ένα και αληθινό Θεό μας, συνδέονται μεταξύ τους με σχέση αγαπητική και αποτελούν κοινωνία αγάπης. Ο Θεός είναι Αγάπη, μας λέει ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος στην Καινή Διαθήκη. Τα παιδιά που πιθανόν θα προέλθουν από ένα γάμο θεωρούνται καρπός αγάπης και η τεκνοποίηση αντιμετωπίζεται από την Εκκλησία ως συμμετοχή στο δημιουργικό έργο του Θεού και αντίδοτο στη φυσική διαδικασία του θανάτου.

Ο Απόστολος Παύλος παραλληλίζει την ένωση του γάμου με την ένωση της Εκκλησίας με το Χριστό. Όπως η Εκκλησία είναι ουσιαστικά το Σώμα του Χριστού και επομένως αναπόσπαστα ενωμένη μαζί Του, έτσι και ο γάμος ανδρός και γυναικός δεν είναι απλά μια συμβολική πράξη ή ένα κοινωνικό γεγονός αλλά είναι ένα ιερό μυστήριο αγάπης, μια βαθύτερη ένωση ερωτική, ανώτερη και ακατάλυτη.

Το μυστήριο και τα σύμβολα του

Παλαιότερα η ακολουθία του γάμου τελούνταν μαζί με τη Θεία Λειτουργία και οι νυμφευόμενοι κοινωνούσαν του Σώματος και Αίματος του Χριστού. Σήμερα η ακολουθία του γάμου τελείται εκτός Θείας Λειτουργίας και αποτελείται από δύο μέρη: τον αρραβώνα και τη στέψη. Η διαδικασία του αρραβώνος είναι η δήλωση της ελεύθερης και αμοιβαίας θέλησης του ζεύγους για συναίνεση και ορίζεται με την ανταλλαγή των δακτυλιδιών.

*Τα δακτυλίδια είναι ένα πανάρχαιο σύμβολο
ένωσης και δεσμού δύο ανθρώπων.*

Η διαδικασία της στέψης περιλαμβάνει πλήθος αναφορών σε παραδείγματα και σύμβολα γάμων από την Παλαιά και Καινή Διαθήκη και από τη ζωή της Εκκλησίας. Αρχίζει ουσιαστικά με την ευλογία του ζεύγους και την ένωση των χεριών.

*Η ένωση αυτή των χεριών
θέλει να δηλώσει τόσο τη σωματική,
όσο και την ψυχική και πνευματική ένωση
του ζεύγους «εις σάρκα μίαν».*

Στη συνέχεια γίνεται η στέψη. Στην ελληνική Ορθοδοξία χρησιμοποιούνται στέφανα από φυσικά ή πλαστικά λουλούδια. Στις σλαβικές Εκκλησίες χρησιμοποιούνται κορώνες από χρυσό ή ασήμι.

*Τα στέφανα συμβολίζουν τα στεφάνια του μαρτυρίου,
αφού κάθε γάμος προϋποθέτει αυτοθυσία,
εγκατάλειψη του «εγώ» και αποδοχή του «εμείς».*

Είναι και στέφανα νίκης της αγάπης.

Ακολουθούν τα αναγνώσματα. Στο αποστολικό ανάγνωσμα ο απόστολος Παύλος αναφέρει τις υποχρεώσεις του άνδρα προς τη γυναίκα και της γυναίκας προς τον άνδρα. Όπως ο Χριστός αγαπά την Εκκλησία, έτσι και ο άνδρας είναι υποχρεωμένος να αγαπά και να φροντίζει τη γυναίκα του. Όπως η Εκκλησία είναι υποταγμένη στην αγάπη του Χριστού, έτσι και η γυναίκα υποτάσσεται στην αγάπη του άνδρα της. Στο ευαγγελικό ανάγνωσμα παρουσιάζεται το θαύμα που έκανε ο Χριστός στο γάμο της Κανά και μετέτρεψε το νερό σε κρασί.

*Ο Χριστός συμμετέχοντας στη χαρά ενός γάμου,
τελεί το πρώτο Του θαύμα, όχι θεραπεύοντας ένα άρρωστο,
αλλά φροντίζοντας να μη σταματήσει η χαρά
στο γλέντι ενός γάμου.*

Στη συνέχεια ευλογείται το κρασί και δίδεται το κοινό ποτήριο στο ζεύγος και συνήθως και στον κουμπάρο.

*Το κοινό ποτήριο, ως ενθύμηση του θαύματος
του γάμου της Κανά, συμβολίζει το μοίρασμα
των χαρών και των θλίψεων του ζεύγους
και κυρίως της γλυκόπικρης καθημερινότητας της ζωής.*

Ακολουθεί ο λεγόμενος «χορός του Ησαΐα». Ψάλλονται τρεις ύμνοι και ο ιερέας μαζί με το ζεύγος και τον κουμπάρο περιέρχονται τρίς το τραπεζάκι ή το αναλόγιο που υπάρχει στο μέσον του Ναού. Ο ιερέας κρατά το Ιερό Ευαγγέλιο δηλώνοντας ότι ο ίδιος ο Χριστός προπορεύεται και θα συνοδεύει το ζεύγος στην πορεία της κοινής του ζωής. Οι νιόπαντροι κάνουν τα πρώτα τους βήματα ως σύζυγοι.

*Ο χορός είναι η κατ' εξοχήν εκδήλωση της χαράς.
Ο «χορός του Ησαΐα» είναι η εκδήλωση
της χαράς της Εκκλησίας
για την νέα ένωση δύο παιδιών της
με τα ιερά «δεσμά» της αγάπης.*

Η ακολουθία κλείνει με την άρση των στεφάνων και την ευλογία των νεονύμφων. Αμέσως μετά οι συγγενείς και φίλοι προσέρχονται να συγχαρούν το νιόπαντρο ζευγάρι.

Ο γάμος ως κοινωνία προσώπων δίνει τη δυνατότητα σε δύο ανθρώπους να αγωνιστούν με αγάπη, ειλικρίνεια, υπομονή, ειρήνη, αλληλοκατανόηση και αλληλοϋποχώρηση για την επίτευξη της ένωσης με τον ίδιο το Θεό της αγάπης.